NOVA ET VETERA Numer 6.

GAZETA WARSZAWSKA

We SRZODĘ DNIA 19. STYCZNIA ROKU 1791.

Z Warſzawy dnia 19. Stycznia.

Doroczny dzień Narodzenia Nayiaśnieyſzego Naſzego Pana, Rok 60. drogiego dla Oyczyzny życia ſwego poczynaiącego, w przeſzły Poniedziałek uroczyście w tuteyſzey Stolicy był obchodzony; którego dnia, Król Jmć zwykłe odbierał Powinſzowanie, oraz znaydował ſię w Kollegiacie na Wotywie przez J. X. *Górzeńſkiego* Biſkupa *Smoleńſkiego* mianey, y na *Te Deum laudamus* przy biciu z harmat śpiewanym.

SESSYA SEYMO: CCCLXXV.

Dnia 14 Stycznia.

Dziſieyſza Seſſya była rozpoczęta od Kontynuacyi dalſzey czynienia Relacyi przez IP. *Morſkiego* Kaſztelana *Kamienieckiego* z Examinu *Kommiſſyi Skarbowey* z naſtępuiących dwóch lat od Roku 1788. uczynionego.

Pomimo innych obiaśnień, był czytany Raport *IP. Czackiego* Staro: *Nowogrodz:* ktory dla przyſługi y dobra Kraiu ſwoiego, odprawił pracowitą y koſztowną podroż w R. 1787. chcąc poznać Kraiu ſwoiego położenie y zdatność do pomnożenia Skarbu publicznego, uważał Rzeki niektore do ſpławu Produktow Kraiowych ſpoſobne, gdzie leżą, y w ktorym mieyſcu z innemi łączą ſię Rzekami.

Był potym wzmiankowany Handel Rzeczypltey z *Mołdawią*, w iakim ſpoſobie ten może ſię ſtać dla Kraiu naſzego użytecznym.

Na końcu przeczytał IP. Sekretarz Seymowy dwa Proiekta przez *JP. Zambrzyckiego Nurſkiego* do Laſki oddane: pierwſzy względem urządzenia dla *Kommiſſyi Skarbowey*; drugi względem dopełnienia Prawa przez tęż *Kommiſſyą* dawniey zapadłego, ktore chciało mieć, ażeby Rzeki w Kraiu naſzym będące, a do Defluitacyi ſpoſobne, wyczyścić ſtarała ſię.

Seſſya potym, *in Continuatione* dalszey czynienia Relacyi, Solwowaną została na poniedziałek naſtępuiący, na godzinę 10. to ieſt na dzień 17. Stycznia.

Z Paryża d. 24. Grud: W *Quercy* y *Perigord*, zamieszania iesz cze nie ustaią. Doniesiono na Sessyi *Narodowego Zgromadzenia* dnia 20. że iuż 15. Zamków, y ieszcze inne Budowy y Domostwa w Prowincyach namienionych, ogniem spustoszono.

Na Sessyi dnia 21. wieczorem uchwalono: ponieważ *Jan Jakob Rousseau* przez swe Pisma Towarzystwu tak wielce był użyteczny, y przez nie we *Francyi* Rewolucyą do skutku przywiodł; tedy iemu (1) Statua ma być postawiona z napisem na Postumencie po iedney stronie: *La France Libre à J. J. Rousseau.* (*Francya Wolna Ianowi Iakubo: Rousseau*) po drugiey stronie: *Vitam impendere vero.* (*Zycie poświęcić prawdzie.*) (2.) *Marya Teresa Levaseur*, Zona *Jana Jakuba Rousseau*, kosztem ze Skarbu ma być utrzymywana, y Pensya od 1,200. *Liwrow* będzie dla niey wyznaczona. (Ztąd każdy oczywiście widzi iawne y uroczyste Zeznanie samego *Narodowego Zgromadzenia*, że teraźnieyszą okrutną y haniebną *Rewolucyą Francuską*, sprawiły Wolne zbyt Pisma Pana *Rousseau* &c. Do liczby tych Bezbożnych Autorow, należy y *L'Abbé Raynal*, za swą Bezbożność z Kraiow wyganiany; o ktorym iednak pewne Pismo w *Warszawie* dnia 15. tego Miesiąca drukowane, z zwykłą swą śmiałością mowi: *że temu Raynal, Nauki y społeczeństwo ludzkie, tyle winny.* Jeżeli temu Autorowi tyle iesteśmy winni, wiele w iego Pismach przeciwko *Religii*, przeciwko Obyczaiom, y przeciwko Zwierzchnościom iest on winny; tedy ten Autor, nietylko dawney Monarchiczney *Bastylii*, ale nowomodnego *Wolney Rewolucyi Francuskiey* na pierwszym bliskim drzewie powroza, barzo iest godzien. Nieprzypuszczaymy do naszey *Polskiey*, takich Autorow, ani ich Pochwalaczow, ieżeli niechcemy wprowadzić do niey y okropney *Francuskiey Rewolucyi.*)

We Srzodę tu wpleciono żywcem w koło Architekta młodego 22. lata maiącego, ktory do pewney Damy podeszłey w leciech uczęszczaiąc, naostatku ią zabił, y okradł. Ten niecnota wyznał także, że y własnego Oyca swego zabił, ktorego ciało w samey rzeczy znaleziono w lesie.

Dziś, to iest w Wigilią przed *Bożym Narodzeniem*, Teatra dawniey bywały wszędzie tu zamknięte; lecz na rozkaz Magistratu, wszystkie dziś są otwarte, y dzisieyszy dochod z nich, dla Ubogich iest przeznaczony.

Krol pisał dnia 20. do Prezydenta Pana *Bailly* List, wzywaiąc go do siebie razem z Osobami wchodzącemi do Administracyi Funduszu dla Ubogich. Za przybyciem ich do Dworu, Krol rozmawiał z nimi o sposobach opatrzenia Ubogich w czasie Zimy, y dostarczenia dla nich roboty potrzebney. Monarcha pytał się o zapasie mąki, mięsa, &c: zalecał im ile możności iak

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY

We SRZODĘ DNIA 19. STYCZNIA ROKU 1791.

Z Warszawy dnia 19. Stycznia.

SESSYA SEYMOWA CCCLXXVI. *Dnia 17. Stycznia.*

JP. Marszałek Seymowy Zagaił Sessyą od Powinszowania Uroczystości Urodzin N. Panu, iako w dniu dzisieyszym obchodzenia Rocznicy przypadłym; oświadczył przytym wdzięczność całego Narodu za tak wielkie prace, trudy, y usilne JKMci chęci dla Dobra Powszechnego poświęcone. JP. *Mniszech* Marszałek W. Kor: y Xiąże Imć *Sapieha* Marszałek Konf: *W X. Lit:* takoweż potym powinszowania y oświadczenia swoie złożyli N. Panu; poczym, tak Senat y Ministerium, iako y Posłowie, przystępowali do ucałowania ręki JKMci. Król Imć zabrał Głos, w którym oświadczywszy wdzięczność swoię za te życzenia Narodu, oświadczył oraz, iż iak od początku Panowania swego zawsze się starał, y zawsze około tego pracował, ażeby Narod ten, szczęśliwym był zawsze y Sławnym, tak y do skończenia dni swoich będzie równie czułym o iego szczęście, o iego Sławę, y o iego beśpieczeństwo.

Przystąpiły potym Stany do słuchania dalszey Relacyi przez *JP. Morskiego* Kaszte: *Kamienie:* z Examinu *Kommissyi Skarbowey* czynioney; poczym podał JP. Marszałek Seymowy Proiekt Offiary ze Dwochkroć Sto Tysięcy *Zło: Pol:* przez JP. Iędrzeia *Zamoyskiego* Ex-Kanclerza Kor: aby takowa ofiara do Skarbu Rzpltey przyiętą, y w Xięgę Praw zapisaną została. Proiekt ten przeczytany, został iednomyślnie przyięty.

Xiąże Imć *Sapieha* Marszałek *Konf: Lit:* oświadczył, że nietylko bogatsi Obywatele, ale nawet ubodzy Kmiotkowie, przez chęć szczerą widzenia szczęśliwszą Oyczyznę swoię, czynią iakie mogą Ofiary. Włość *Pawłowicka* udarowana wolnością przez *JX. Brzostowskiego* Referen: Litt: oddała do Arsenału Litt: dwie sztuki Harmat.

Sessya Solwowaną została na dzień następuiący, na godzinę 10.

Horodnictwo Woiewodztwa *Połockiego*, po dobrowolnym ustąpieniu J. P. Adama *Hrebnickiego*, J. P. Dyonizemu *Hrebnickiemu* Szambelanowi JKMości, iest konserowane.

Podana iest do *Aktow* tuteyszych nowa *Konstytucya* następuiąca:

Wyznaczenie Deputacyi do weyrzenia w Rachunki y Długi na Koszary Warszawskie.

Ponieważ zeszła *Rada Nieustaiąca* odebrawszy Rachunki od *Kommissyi Lokacyiney* z arbitralney swoiey Rezolucyi ustanowioney z Percept y Expens na Koszary *Warszawskie*, odwołała się do Seymu względem obmyślenia Funduszu na długi tychże Koszar; przeto My Krol, wraz z Stanami Seymuiącemi, chcąc mieć iak naydokładnieyszą o tym informacyą; wyznaczamy Deputacyą:

(Z SENATU) Przewielebnego *Szembeka* Biskupa Płockiego; JW. Xiążęcia *Radziwiłła* Woiewodę Wileńskiego; W. *Jezierskiego* Kasztelana Łukowskiggo. (Z STANU RYCERSKIEGO z *Prowincyi Małopolskiey*) UUr: *Stroynowskiego* Podkom: Buskiego Posła Wołyńskiego; Seweryna *Potockiego* Posła Bracławskiego. (*Z Prowincyi Wielkopolskiey*) UUr: *Sobolewskiego* Starostę y Posła Warszawskiego; *Szymanowskiego* Regenta Kor: Posła Sochaczewskiego. (*Z Prowincyi W. X. Litew:*) UUr: *Bernowicza* Sędziego Ziemskiego y Posła Nowogrodzkiego; *Matuszewica* Posła Brzeskiego Litt: Ktorzy uwiadomiwszy nieodwlocznie tak Osoby te, które składały *Kommissyą Lokacyiną* dotąd, y z oznaczenia pierwiastkowego, y czynow nieusprawiedliwioną, iako y tey Subalternow; wszelkie Czynności, Rachunki z Regestrów nawet poprzedniczych Kommissyi Perceptę y Expensę, y długi na Koszary *Warszawskie*, y zaległości wyexaminuią, wszelkich żądań, skarg, y zażaleń (ieżliby iakie z tego powodu nastąpiły) wysłuchaią, y o nich Stany Seymuiące w przeciągu Miesięcy dwoch zainformuią.

Z Ostroga d. 12. Stycz: JJ. XX. Bazyliani tuteysi, oświadczaiąc winną wdzięczność swemu Pasterzowi JX. Stefanowi *Lewińskiemu* Biskupowi *Łuckiemu y Ostrogskiemu* R.G.U. mieli między Oktawą *S. Stefana* publiczny Akt popisu *Filozoficznego* dedykowany temuż JX. Biskupowi. Popis ten odprawił w obecności wielu Dystyngwowanych Obywatelow *JX. Szeptycki* Uczeń Filozofii *Bazylian*, przy Assystencyi *JX. Bilinkiewicza* Professora swego, ułatwiaiąc zarzuty *Formą Syllogistyczną* sobie zadane przez *JJ.XX. Bernardynow* Lektorów Konwentu *Zasławskiego*.

Z Paryża d. 27. Grud: Na wczorayszey Sessyi czytano Raport, co teraźnieyszemu *Zgromadzeniu Narodowemu* do czynienia y ukończenia ieszcze pozostaie, dokąd mianowicie należy Materya o Kontrybucyach y Podatkach, o zdawaniu Sprawy Ministrów z swych czynności przed Narodem, o stosunkach między Mocą Cywilną y Woyskową, o Urządzeniu *Ministerii*, Skarbu Publicznego, Edukacyi Narodowey, Rządu Państwa, Opatrzenia Ubogich &c: Dopiero Prezyduiący kazał czytać *Notę* Strażnika Pieczęci donoszącą, iż Król rozmaite Dekreta, a naostatku y Dekret pod dniem 27. Listopada względem Cywilnego Urządzenia Duchowieństwa sankcyonował. Przy tey Nocie, był także List, Królewskim podpisem stwierdzony, treści następuiącey:

„ *Mości Panowie!* Już teraz przyiąłem Dekret dnia 27. Listopa-
„ da ferowany. Dla uczynienia zadość żądaniu *Narodowego Zgroma:*
„ miło mi iest wytłómaczyć się z tych powodów, ktore mnie nakło-
„ niły pierwey do przeciągnienia Sankcyi moiey, y z tych, dla któ-
„ rych w tym momencie teraz daię moię Sankcyą. Otworzyście y wolnie
„ to uczynię, iak na Charakter móy przystoi. Sposób ten udziele-
„ nia się wzaiemnego między *Narodowym Zgromadzeniem* y mną, po-
„ winien ieszcze barziey wzmocnić Związki zobopólnego owego za-
„ ufania, tak potrzebnego dla Dobra *Francyi*.

„ Kilkakrotnie iuż dałem poznać *Narodowemu Zgromadzeniu* nie-
„ odmienną moię chęć y skłonność wspierania wszelkiemi odemnie
„ zależącemi sposobami przyiętey odemnie y zaprzysiężoney *Kon-*
„ *stytucyi*. Kiedy przeciągnąłem Sankcyonowanie Dekretu, życzy-
„ łem szczyrze, ażeby śrzodki surowe, przez łagodność były uni-

,, knione; ażeby przez ten czasu przeciąg, do zaspokoienia się Umy-
,, słom dozwolony, Exekucya Dekretu tego, podług moiego zdania,
,, ze zgodą, która równie *Narodowemu Zgromadzeniu*, iak y mnie
,, przyiemną byłaby, do skutku przychodziła.

,, Spodziewałem się, że powody te od przezorności dyktowane,
,, powszechnie uczute będą y poznane. Ale gdy wątpliwości powsta-
,, ły o zamiarach moich, przeto wątpliwości te, rzetelny móy Cha-
,, rakter od siebie oddalić musiał, Moie zatym zaufanie ku *Narodo-*
,, *wemu Zgromadzeniu* obowiązuie mnie do przyięcia Dekretu.

,, Niema (ieszcze raz powtarzam) sposobów pewnieyszych y
,, dogodnieyszych do uśmierzenia rozruchow, y do pokonania wszel-
,, kiego sprzeciwieństwa, nad wzaiemnosć tegoż Sentymentu między
,, *Narodowym Zgromadzeniem* y między mną. Wzaiemność ta iest po-
,, trzebna, godzienem iey, y polegam na niey. ,, Podpisano *Ludwik.*
Niżey zaś *Duport du Tertre.*

Gdy Strona *Rewolucyą* utrzymuiąca, rada iest temu Sankcyonowaniu Królewskiemu; radzi też są y *Arystokraci*, mówiąc: Gdyby Króla do tego Sankcyonowania nieprzymuszono, y dano mu wolność do niesankcyonowania, powiedzianoby że Król u nas iest Wolny.

Z *Kolonii d. 23. Grudnia.* Głoszą, że Cesarz wda się teraz w zaspokoienie Interessów *Leodyiskich*, y wesprze Woysko Exekucyine. Kuryer także od Feltmarszałka *de Bender* miał przybyć dnia 19. tego Miesiąca do *Leodyum* po Deklaracyą, czy *Leodyiczycy* chcą się poddać pod Wyrok Sądowey *Kamery Imperyalney*, albo nie? Odpowiedź na to taka nastąpiła: że *Leodyiczycy* przekonani o Sprawiedliwości *Leopolda*, Woysku Cesarskiemu chcą się poddać, ale żadnemu innemu *Rzeszy Niemieckiey* Woysku nie poddadzą się.

Z Rzymu d. 17. Grudnia. W Poniedziałek wieczorem przybył tu Kuryer z *Paryża* z Listami do Kardynała *de Bernis*, który zaraz potym miał Audyencyą u Papieża. Listy przywiezione, miały się ściągać do Dekretu *Narodowego Francuskiego Zgromadzenia* pod dniem 27. Listopada, y miały być wielkiey wagi. We Czwartek odprawiła się w obecności Papieskiey *Kongregacya* z 13. Kardynałów y Prałatów złożona; która względem pewnego pisma *O Służbie Boskiey y Karności Kościelney* we *Włoszech* drukowanego, naradzała się.

Z Bruxelli d. 26. Grudnia. W Mieście naszym panuie teraz spokoyność y Porządek. Baron *de Feltz* za Sekretarza *Stanu* obrany, dnia 22. tu przyiechał, y dawnieyszy Sekretarz *Stanu de Crumpipen*, na Prezydenta Rady Tayney nominowany, teraz dnia 23. zawitał do nas. Rząd tuteyszy składa się, iak za Panowania *Maryi Te-*

resy, z *Rady Tayney*, z *Rady Skarbowey*, z *Kamery Rachunkowey*, z Kancelaryi Woyskowey. &c. *Rada Krolewska* iest zniesiona. Przyszłego lata spodziewamy się tu oglądać Cesarza Jegomości.

Z Leodyum dnia 27. Grudnia. Gdy Cesarz przyiął na siebie Exekucyą Dekretu *Kamery Wetzlarskiey*, zatym *Stany* nasze y *Rząd* Miasta tuteyszego stawiły się zaraz powolnemi dyspozycyi Cesarza Jegomości. Doszła iuż nas wiadomość od naszego Agenta z *Wetzlar* dnia 23. że Sąd *Wetzlarski* powierzył Exekucyą Dekretu *Rządowi Austryackich Niderlandow*, y że Cesarz to akceptował. Gdy nie iesteśmy w stania opierania się takim Siłom, *Stany* więc nasze y *Rząd* pisały List do Hrabiego *de Metternich* z oświadczeniem, iż *spuszczaią się na wspaniały Umysł Leopolda, we wszystkim poddadzą się Woli Jego, y podpiszą to wszystko, co Cesarz Jmć uchwalić zechce.* Prosiły oraz *Stany* namienionego Grafa, ażeby nakłonił Cesarza Jmci do Urządzenia naszego losu stosownie do naszey *Konstytucyi* y naszey *Reklamacyi*. O tey naszey Rezolucyi, dano także znać przez Deputacyą Felt. Marszałkowi *de Bender*, y tegoż czasu przybył do nas *Austryacki* Maior Baron d'*Aspre* z Listem od Generała *Alvinzi*, donosząc, iż rzeczony General odebrał od Cesarza rozkaz wciągnienia z wydziałem Woyska do *Leodyum*, dla przywrocenia tam spokoynosci y porządku. Odpowiedziano, że stanęła iuż uchwała względem poddania się Cesarzowi. *Stany* y *Rząd* Miasta tuteyszego, wyraziwszy to wszystko w drukowanym *Adressie* do *Leodyiskiego Ludu*, mocno tam z żalami swoiemi rozwodzą się iescze, że odpor ich y usilność za utrzymywaniem się przy swoich Prawach, były nadaremne.

Doniesienia z Warszawy dnia 19. Stycznia R. 1791.

Komedya nowa zaaplaudowana przedawać się będzie w Księgarniach PP. *Grölla y Dufura* po Złł. 2. gr: 15.

Na mocy Dekretu Radz: M.S.W. odprawiać się będzie na Ratuszu tegoż Miasta d. 22. tego Miesiąca po południu Licytacya Części w Kamienicy *Szubalskich* przy Ulicy *Nowomieyskiey* blisko Rynku pod N. 176. stoiącey, Ur: Iakuba *Kostrzewskiego* Dziedziczney, która to Część Kamienicy ma w sobie trzecie Piętro całe z Kuchnią y poddaszem nad tylną Izbą, Sklep na dole po prawey stronie y piwnicę z podworza wchod maiącą.

Podaie się do wiadomości publiczney, że będzie się odprawiać za gotowe pieniądze Aukcya w Pałacu *JP. Słomińskiego* przy Ulicy *Miodowey* naprzeciw OO. *Kapucynow* pod N. 483. stoiącego, na kleynoty, srebro, Effekta mosiężne posrebrzane y pozłacane, meble z Machonu y inne Stolarskiey roboty, Bieliznę, zegary, blaszane rzeczy, miedź, Slusarską robotę, szkło, szory, sanie na 4. Osoby suknem wybyibte na pasach z resorami, porcelanę, Faians, Suknie, Futra, Wina Węgierskie, Książki, y inne rzeczy, przez Urząd Ławniczy M. S. W. dnia 24. 25. 26. tego Miesiąca, to iest w przyszły Poniedziałek, Wtorek, Srzodę, z Kontynuacyą w dalszym czasie, aż do zupełnego wyprzedania wszystkich Effektów. Zawsze zaczynać się będzie o godzinie 2. po południu.

naypilnieyſze ſtaranie nad Ubogiemi, y obiecał ſam od ſiebie y od Krolowey wſparcie dla nich.

Pan *de Rully*, Deputowany przy *Zgromadzeniu Narodowym*, do druku podał Uwagi ſwoie o *Konſtytucyi*: Konſtytucya teraźnieyſza (podług niego) odciąga od Rolnictwa, Kupiectwa, Kunſztow, y Umieiętności na 227,326. Obywatelow, ktorzy Prawodawſtwem &c: &c: ſą zaprzątnieni. Salarium tychże, wynoſi 42. Milliony 88,990. *Liwrow*. Urzędników Municypalnych liczba dochodzi do 732,990. Oſob. Expens dla nich ieſt wielki, y od Municypalności być muſi opędzony. Przydaymy do tego więcey niż 2. Milliony Milicyi Narodowey, ktòrey nigdy nie zeydzie na ſpoſobności tracenia czaſu y pieniędzy. *Paryſka* Gwardya Narodowa koſztowała w Maiu aż do Sierpnia, 2. Milliony 76,033. *Liwrow*. Extraordynaryine wydatki przy *Rewolucyi* rachuią do do 80. Millionów *Liwrow*.

Królowa poſłała Pani *Humbert* w *Nancy* 1,200. *Liwrow* w podarunku za to, że ona przy rozruchach tamecznych, harmatę z któtey chciano ſtrzelać, wodą oblała, y tym ſpoſobem wyſtrzeleniu przeſzkodziła.

Z Paryża dnia 27. Grudnia. Na Seſſyi *Narodowego Zgro*: d. 24. czytano Liſt od Króla z doniesieniem *Narodo: Zgromadzeniu*, że Pan *de St: Prieſt* ſkłada ſwóy Miniſtra Urząd, y że Monorcha Jntereſa tego Departamentu *ad interim* powierzył Panu *de Montmorin*. Urządzenie to, podobało ſię *Zgromadzeniu*. Potym czytano Dekreta przez Krola teraz ſankcyonowane, y gdy czytano Sankcyą Dekretu nakazuiącego wſzyſtkim *Francuzom* za granicą będącym, w przeciągu mieſiąca, powrocić do Kraiu, pod utratą Penſyi ſwoich y Dochodow, cała Jzba ukontentowaniem w głos zabrzmiała.

Z Paryża d. 27. Grud: Otrzymawſzy *Nrodowe Zgromadzenie* Sankcyonowanie przez Króla *Dekretu* ſwego, aby wſzyſcy za Granicą będący *Francuzi* (a tym ſamym y Xiążęta Krwi Królewſkiey) powracali; zaczęło iaknayżwawiey nalegać, aby Król, nie czekaiąc odpowiedzi Papieſkiey z *Rzymu*, zaraz ſankcyonował Dekret względem Cywilnego Urządzenia *Duchowieńſtwa*, dnia 27. Liſtopada zapadły. Na to Król odpowiedział: *„Już em wſzyſtko uczynił, coście tylko chcieli; ale tego, przez Sumnienie uczynić niemogę, aż poki Papieſkiey Odpowiedzi nieodbiorę. Widzę atoli, że ieżeli Papież Waſzego Dekretu niepotwierdzi, więcey ieſzcze ſtraci przez ſwe Nieprzyzwolenie, aniżeli Ja przez tę Nową Francuſką Konſtytucyą.*

Nieprzeſtali na tym nalegaiący, y ſam Strażnik Pieczęci (iak mòwią) podżegał J. Pana *Camus*, aby daley na Króla nalegał. Za tym więc nowym naleganiem, była *Rada Krolewſka*. Na tey *Radzie*, tak Król, iako y wſzyſcy Radni, byli

przeciwko Sankcyonowaniu tego Dekretu, póki z *Rzymu* nieprzyidzie Odpowiedź. Sam tylko ieden Strażnik Pieczęci, był uporczywie przeciwnego zdania; ale nic niewſkorał.

Daley ieſzcze naglony Król, drugą poźniey złożył ſwą *Radę*, na którey gdy też ſame były zdania, a ſam ieden tylko Strażnik Pieczęci opierał ſię, ſtrofował go Król, iako człowieka upartego y w ſwym zdaniu zaciętego.

Odrzucony w ſwym zdaniu Strażnik Pieczęci, namówił ſię z J. Panem *Camus*, że trzeba tu użyć zwykłego podczas tey (za Wolnością y Ludzkością) *Rewolucyi* ſpoſobu, to ieſt Poſtrachu y Gwałtu. Y tak ſię ſtało.

Wſzczół ſię zaraz ſtraſzliwy Rozruch, y iuż ſpodziewano ſię podobney Sceny, iaka była na początku przeſzłego Października w *Werſalu*, gdy Królowa porwawſzy ſię z łożka, w ſamey tylko koſzuli uciekać muſiała do Apartamentu Króla. Trwało to przez dwa dni, to ieſt w Wigilią y w ſam Dzień *Bożego Narodzenia*. Podwoione były Warty w Pałacu Królewſkim. Zebrana była znowu *Rada* Królewſka, która aż do Północy trwała. Wielki Obiad (*le Gran Couvert*) w Dzień *Bożego Narodzenia* maiący być, odwołany zoſtał y niebył. Dwór cały Królewſki (mianowicie Damy) w niewypowiedzianym ſtrachu zoſtawał. Sioſtra Królewſka *Elżbieta* proſiła Króla, aby ią cożywo wyſłał za Granicę do *Madrytu*. Bratowa Krolewſka, Małżonka Hrabiego *Prowancyi* (Krolewna *Sardyńſka*) rownie nalegała u Króla, aby mogła przed tą bezmozgą *Francuſką Rewolucyą* ſchronić ſię do *Turynu* &c: &c. &c.

Temi (pełnemi *Wolności, Równości, Ludzkości* y *Łagodności*) ſpoſobami, przymuſzony Król, podpiſał y Sankcyonował ów względem *Duchowieńſtwa* Dekret, nieczekaiąc Odpowiedzi z *Rzymu*.

Przedtym ieſzcze chciano, ażeby *Akademia Paryſka*, tę względem *Duchowieńſtwa* Nową *Konſtytucyą* przyięła; lecz ta zebrawſzy ſię na Seſſyą, iednomyślnie prawie tę *Konſtytucyą* odrzuciła. Złożył potym Extraordynaryiną Seſſyą R ktor, na ktorey, gdy mnieyſzey wagi Intereſa proponowano, y przeto wielu z Seſſyi wyſzło, wrzucona wtenczas była taż *Konſtytucya*, y większością Głoſow przyięta zoſtała. Dwunaſtu Akademikow, przeciwko 28. proteſtowało ſię, ale (teraźnieyſzym ſpoſobem) wyśmiani y wyſzydzeni zoſtali.

Teraz wſzelkiemi ſpoſobami pracuią około namawiania Duchownych Oſob, ażeby na tę *Konſtytucyą* przyſięgać chcieli. Przychodzą podobno do *Francyi* naſzey dawne czaſy *Męczeńſkie*, y tu ſię pokaże, kto *Piotr*, a kto *Judaſz*.